

1984: DE MACHT DER THEATERLIJKE DWAASIEDEN,  
JAN FABRE, TIATRO CARLO GOLDONI,  
VENEZIA.

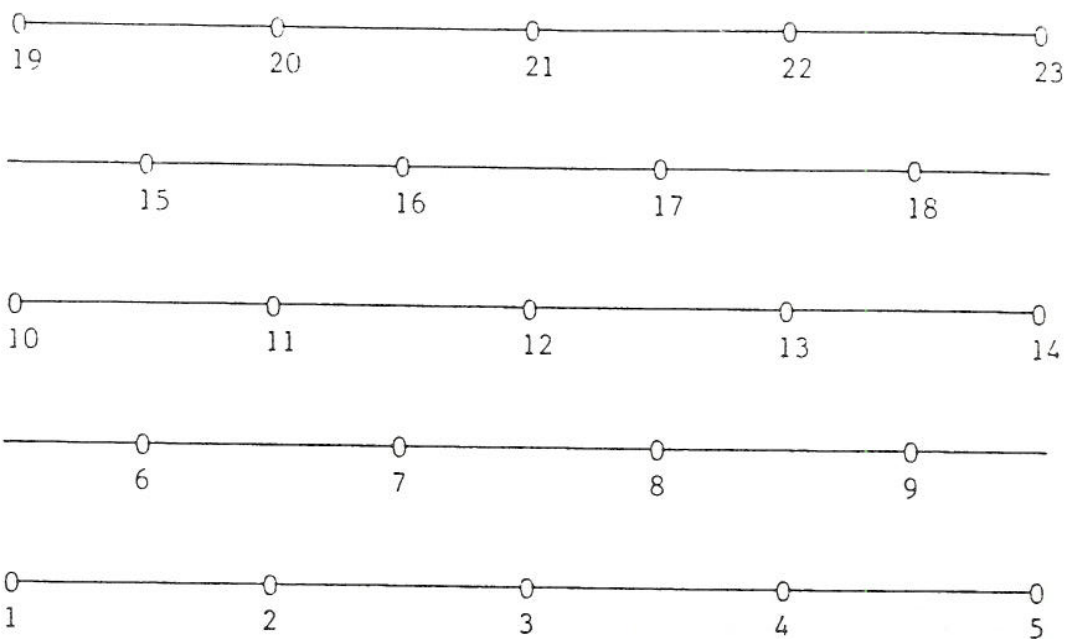
script

Jan Fabre, Maart Veldman

Spelers

Ingrid Dalmeyer  
Els Deceukelier  
Marion Delforge  
Marc Hallemeersch  
Peter Janssen  
Roberto de Jonge  
Erwin Koppelkoren  
Katinka Maes  
Annemirl van der Pluym  
David Riley  
Werner Strouven  
Willem Vandekeybus  
Marc Van Overmeir  
Philippe Vanswevelt  
Paul Vervoort

## DE MACHT DER THEATERLIJKE DWAASHEDEN

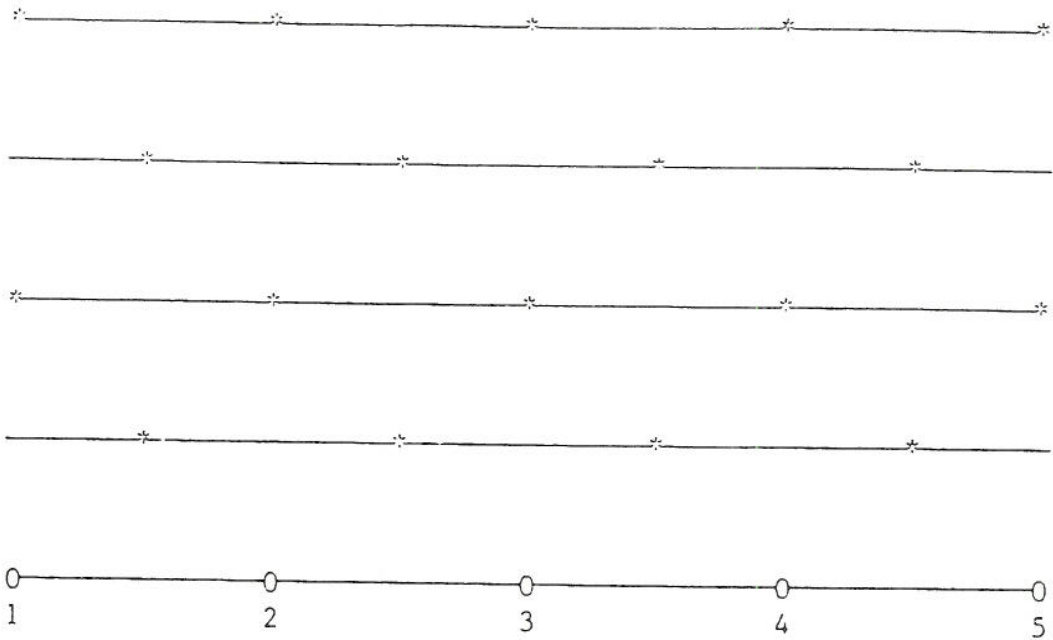


Decor: Zwarte dansvloer.

Het speelvlak wordt afgeschermd door het projectiedoek en zwarte zij-doeken.

23 gloeilampjes (geflakkerde kaarsen) aan witte, plastic electriciteitsdraden in een symmetrisch patroon (zie boven).

Kostumering: Het basiskostuum bestaat uit een zwarte broek met zwarte broekriem, een zwart vest met tailleband en twee steekzakken, een wit overhemd, een smalle zwarte das, een witte slip, een paar witte sokken, een paar zwarte puntschoenen.



Geluid:  
 Muziek fade-in  
 op zeer lage sterkte.  
 Fragment uit 'Penthesilea',  
 Othmar Schoeck.

Licht:  
 Sterrenhemel.  
 Alle lampjes op  
 een zeer lage sterkte.

Licht:  
 Gedurende de hele scène  
 worden lampjes 1 tot en met 5  
 langzaam opgevoerd.

Scène 1: DE LEUGEN VAN DE VERBEELDING

Rekwisieten: Geen.

Kostumering: Els, Ingrid, Roberto, Marion, Annemirl,  
Werner, Erwin, Katinka, Marc, Wim en Dave dragen het basiskostuum  
met een extra wit hemd over het vest. Annemirl, Wim en Roberto  
dragen geen hemd onder hun vest en geen das.  
Wim en Roberto dragen bovendien geen slip of sokken.

Elf spelers staan op gelijke afstand van elkaar in een rij ter hoogte  
van lampjes 19 tot en met 23, met de rug naar de zaal.  
Na enige tijd maakt Els zich los uit de rij. Ze kijkt aandachtig naar  
een punt op het projectiedoek.  
Ze loopt heen en weer over de scène om dit punt van alle kanten goed  
te kunnen bezien. Ze loopt steeds verder naar voren tot ze de  
scènerand bereikt heeft. Ze blijft staan en reageert met haar  
geboortjaar.

Els: Milleneufcentsoixantetrois

Nu treedt Ingrid uit de rij en even later Roberto. Ook zij doen alsof  
ze volkomen in beslag worden genomen door iets wat ze voor zich op het  
projectiedoek zien. Ook zij evolueren een voor een naar de scènerand.  
Als Ingrid naast haar staat, zegt Els opnieuw haar geboortjaar.

Els: Milleneufcentsoixantetrois  
Ingrid: Nineteenfifty-eight

Ook Roberto heeft zijn plaats op de scènerand bereikt.

Els: Milleneufcentsoixantetrois  
Ingrid: Nineteenfifty-eight  
Roberto: Nineteensixty-two

Nu komen Marion en Annemirl uit de rij, gevolgd door Werner, Erwin,  
Katinka, Marc en Wim. Telkens als een van hen op zijn plaats op de  
rand van de scène aankomt, herbegint Els de dialoog van jaartallen.  
Iedereen heeft een eigen intonatie, behalve Marion, die haar  
geboortjaar zingt.

Geluid:  
Muziek 'Ponthesilea'-fragment  
valt weg.

Projectie:  
'Le Verrou' van Fragonard, zwart-wit.

Projectie:  
Uit.

De spelers vormen een nieuwe rij op de scènerand.

Ze doen nog steeds alsof ze geboeid een punt op het projectiedoek bekijken, waarbij ze soms de armen over elkaar slaan of hun handen in de zij zetten en van het ene op het andere heen gaan staan.

Deze bewegingen worden langzaam systematisch.

Wanneer Dave, als laatste, van het doek naar de rand van de scène evolueert, ontwikkelt de beweging zich tot een klompdanspas. De benen worden naar links en rechts uitgestoken, waarbij de voet gespannen wordt zodat de hak met een klap op de scène komt en de schoenpunt omhoog steekt. Bij het linkerbeen gaan de handen in de zij, bij het rechter worden ze gekruist.

Als Dave zijn plaats in de rij heeft bereikt, neemt hij het pasje over en begint Els opnieuw de dialoog.

Els: Milleneufcentsoixantetrois  
Ingrid: Nineteenfifty-eight  
Roberto: Nineteensixty-two  
Marion: Milleneufcentsoixante  
Werner: Nineteensixty-two  
Erwin: Negentienzestig  
Katinka: Neunzehnvierundsechzig  
Marc: Negentienvierenzestig  
Wim: Neunzehndreiundsechzig  
Dave: Nineteensixty

Alleen het ritmisch slaan van de hakken tegen de scène is te horen, zo nu en dan onderbroken door het gezongen jaartal van Marion. Annemirl draait zich naar het publiek en slaat haar hemd en vest open. Ze toont haar rechterborst, die ze lichtjes omvat met de vingers van de linkerhand, zoals de vrouwenfiguur in 'Allégorie de la Victoire' van LeNain.

Na drie minuten sluit ze haar kleren, keert zich om en hervat de danspas.

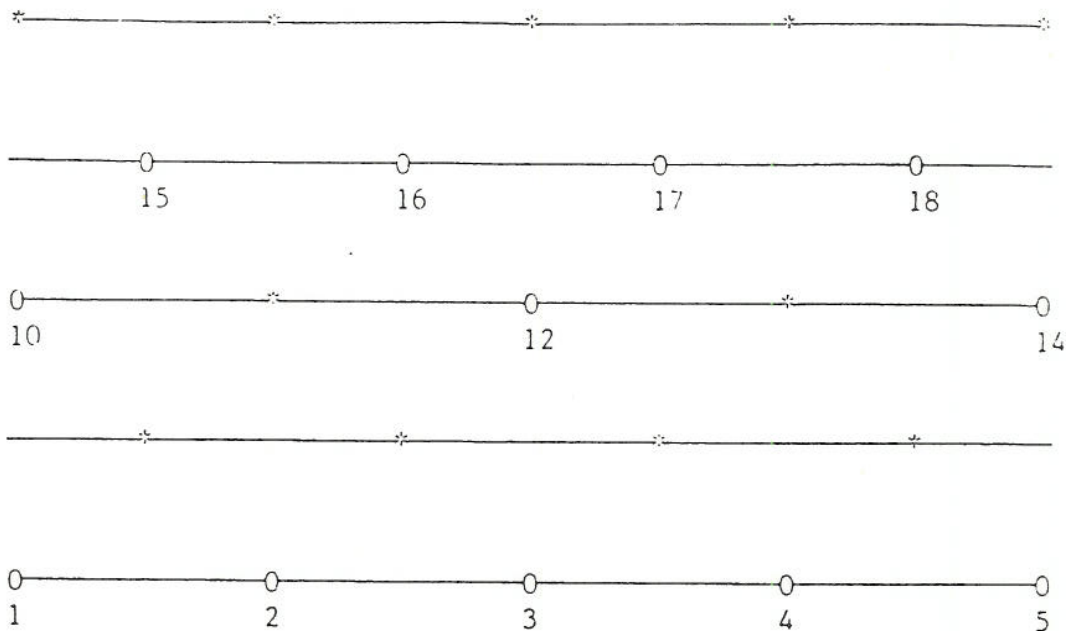
Roberto stopt met de danspas en begint zachtjes in zijn handen te klappen. Katinka volgt en, om en om, de anderen, zodat het applaus steeds luider wordt.

De spelers beginnen met hun voeten te stampen en hun geboortjaar te roepen. Ze applaudisseren steeds heftiger. Het geklap groeit uit tot een ovatie. Er is een freeze.

Met hoog geheven handen kijken de spelers over hun schouder het publiek in.

De linkerhelft heeft het hoofd naar rechts gedraaid, de rechterhelft naar links, terwijl Marion, die in het midden staat, opkijkt naar haar handen.

De freeze duurt drie minuten.



Licht:  
Lampje 12 opgevoerd.

Licht:  
Lampjes 10 en 14  
opgevoerd.

Licht:  
Lampjes 11 t/m 13 en 15 t/m 23  
worden sterk opgevoerd;  
1 t/m 5 gedimd.

Projectie:  
'Allégorie de la Victoire' van  
LeNain; bovenste helft, zwart-wit.

Licht:  
Lampjes 11 t/m 13 en 15 t/m 23  
worden gedimd; 1 t/m 5 opgevoerd.



Scène 2: KIKKERS KUSSEN AAN DE LOPENDE BAND, ONDERVRAGING I

**Rekwisieten:** Twee witte, diepe borden, twee kronen, twee scepters, acht kikkers, acht bloedzakjes.

De kronen hebben negen pieken en bestaan uit verguld blik, waarin een abstract bloemmotief is afgedrukt, versierd met rode en groene stukjes glas.

De scepters zijn gemaakt van verguld metaal en hebben aan onder- en bovinkant een kroontje met rood-vilten kern. Onder de bovenste kroon bevindt zich anderhalve ovale bol, bestaande uit tien spanen rond een roodkleurige as.

**Kostumering:** Els, Ingrid, Roberto, Marion, Annemirl, Werner, Erwin, Katinka, Marc, Wim en Dave dragen het basiskostuum met een extra hemd over het vest.

Wim, Roberto en Annemirl dragen geen hemd onder hun vest en geen das. Wim en Roberto dragen bovendien geen slip of sokken.

Philippe draagt het basiskostuum.

Philippe komt op en loopt naar het midden van de scène onder lampje 12. Hij draagt twee witte diepe borden, die met de holle kant op elkaar zijn geplaatst, met daarop twee kronen.

De spelers voor hem laten langzaam hun armen zakken en draaien hun hoofden weer naar voren, richting projectiedoek.

Terwijl Philippe de borden op de grond zet, en de kronen links en rechts ernaast, doen de anderen alsof ze iets omhelzen en hartstochtelijk kussen.

Roberto en Wim lopen van hun plaats aan de linker en rechter uiteinden van de rij, de scène op, tot ze onder lampjes 10 en 14 staan. Daar beginnen ze zich gelijktijdig en met de rug naar de zaal uit te kleden. Ze leggen hun kleren voor zich op scène in de vorm waarin ze gedragen worden.

Als ze naakt zijn, nemen ze een pose aan uit de klassieke beeldhouwkunst, waarbij ze elkaars spiegelbeeld vormen:

Het lichaam richt zich naar de gebalde vuist van de recht omhoog gestrekte arm. De andere arm is zodanig gebogen, dat onderarm en hand, achter het hoofd langs, een rechte hoek maken met de gestrekte arm. De benen zijn in lichte spreidstand, waarbij het standbeen zich in het verlengde van de gestrekte arm bevindt. Het andere rust op de tenen.

Philippe plaatst het bovenste bord onder het onderste, zodat acht kikkers op scène kunnen springen, waar ze zich naar alle kanten verspreiden.

Dan loopt hij in de richting van lampje 1, naar Erwin, die nu aan het linker uiteinde van de rij staat.

Plotseling en snel duwt hij de nog steeds kussende spelers over de scènerand.

Zo snel mogelijk proberen de spelers, langs Philippe heen, weer op de scène te komen. Zodra ze daarin geslaagd zijn, trekken ze hun bovenste hemd uit en vangen daarmee een van de kikkers. Dan staan ze recht en kijken naar hun hemd.

Licht: Lampjes 15 t/m 18 worden opgevoerd; 1 t/m 5 gedimd.  
Na enige tijd wordt dit weer omgewisseld.

Alleen Els is het niet gelukt Philippe te passeren en op scène te komen.

Bijvoorbeeld: Ze rent langs de scènerand en probeert aan een andere kant op de scène te klimmen. Philippe achtervolgt haar en duwt haar terug de zaal in.

Els rent opnieuw naar de andere kant, maar weer voorkomt Philippe dat ze een voet op scène zet.

Els keert hem de rug toe en leunt zo'n beetje tegen de scènerand, met Philippe achter zich.

Plotseling maakt ze een sprint en weet zich op de scène te werpen.

De verraste Philippe is echter net op tijd bij haar. Zonder problemen duwt hij de veel kleinere Els terug.

Weer wil Els nonchalant tegen de scènerand leunen, maar nu wordt ze weggeschopt. Ze maakt een wandelingetje langs de rand, gevolgd door Philippe die nu voortdurend op zijn hoede is.

Gedurende de rust-intervallen in het gevecht tussen Els en Philippe bukken de andere spelers zich een voor een om hun hemd met de kikker erin op te pakken. Het hemd slaan ze dubbel tot een puntzak, die ze op buikhoogte houden. Ze vormen een rij ter hoogte van lampjes 15 tot en met 18.

Als laatste neemt Annemirl haar hemd van de vloer.

Ze gaat af, terwijl ze haar kikker hartstochtelijk kust. Er gebeurt niets.

Philippe begint Els op dwingende toon te ondervragen.

Philippe: Achtzeshundertsechundsiebzig?

Els begint te rennen. Als ze merkt dat Philippe haar bijhoudt, maakt ze een schijnbeweging en holt de andere kant op. Zo rennen ze een tijdje heen en weer langs de scènerand.

Wim en Roberto nemen hun tweede pose aan:

De handen worden gevouwen tegen het achterhoofd gehouden, zodat hoofd en ellebogen een driehoek vormen. De benen zijn gespreid.

Els leunt hijgend tegen de scènerand. Weer krijgt ze een schop.

Els wordt kwaad en slaat Philippe. Philippe eist opnieuw antwoord op het jaartal.

Philippe: Achtzeshundertsechundsiebzig?

Els zwijgt. Ze legt voorzichtig haar handen op die van Philippe en streelt ze.

Argwanend buigt Philippe zich naar voren. Els' vingers klimmen omhoog naar zijn schouders.

Achter hen leggen de spelers een voor een hun hemd op de grond en stampen erop.

Ze pakken het hemd op en staan recht.

Ze tonen het rood besmeurde hemd.

Dan gaan de spelers aan weerszijden van Marion, die in het midden staat, links en rechts af.

Projectie: Uit.

Projectie:  
'L'Art, Les Caresses/Le Sphinx' van Khnopff, kleur.  
De dia vormt een horizontale band die vanaf de grond  
éénderde van het doek beslaat.

Els probeert ongemerkt een knie op scène te zetten, en nog een, en zich op te trekken aan Philippe.

Philippe schiet overeind en slaat haar handen weg, maar Els klemt zich aan hem vast.

Uiteindelijk weet hij zich te bevrijden en gooit haar terug. Philippe herhaalt nu voortdurend het jaartal.

Philippe: Achtzeshondertneenundsiebzig!

Marion komt naar voren om de borden te pakken. Dan gaat ze af.

Els probeert opnieuw met heen en weer rennen Philippe te snel af te zijn. Het lukt haar niet.

Smekend strekt ze haar armen naar haar uit. Philippe pakt haar handen stevig vast.

Langzaam trekt Els zijn handen naar zich toe en kust ze, terwijl ze de scène rand probeert te naderen.

Philippe duwt haar met zijn knie weg. Els bijt in zijn hand.

Tien spelers komen op, vijf van links en vijf van rechts. Ze gaan in een rij staan ter hoogte van lampjes 19 tot en met 23, richting zaal. De twee buitensten, Annemirl en Marion, dragen een scepter.

Roberto en Wim nemen hun derde pose aan:

Beide armen zijn gebogen in een rechte hoek, met de vuisten gebald. Een arm rust op het hoofd, de andere kruist de ruggegraat. De benen zijn gespreid.

Op teken van een kus nemen de spelers in de rij tegelijk een houding aan, waarna ze weer neutraal staan.

Op een tweede kus doen ze een stap naar links, en nemen opnieuw de houding aan.

Ze staan weer neutraal, doen een tweede stap naar links en nemen de houding aan.

Dan doen ze op dezelfde manier vier stappen naar rechts.

Zo vormen ze een lopende band van klassieke acteurshoudingen voor bepaalde emoties.

De houdingen zijn achtereenvolgens:

- 1) Handen over elkaar op het hart, hoofd gaat naar rechts, tegelijkertijd wordt ingeademd, rechterschouder komt iets naar voren, ogen kijken recht vooruit.
- 2) Handen naast elkaar voor de mond onder de neus brengen, kin iets geheven, ogen opengesperd.
- 3) Linkerhand over de rechterborst, rechterhand rechts van het lichaam heffen tot schouderhoogte, het bovenlichaam geeft tegenwicht aan de armen en buigt iets naar links. Het hoofd kijkt in de richting van de rechterarm. De handpalmen zijn strak naar buiten gericht.
- 4) Handen gevouwen en geheven tot onder de kin. Kin omhoog. De ogen zijn naar boven gericht.
- 5) Dezelfde bewegingen als bij de eerste houding, maar nu worden ze allemaal tegelijk, dus sneller, uitgevoerd.

Een nieuwe houding wordt ingezet door Erwin die, op Annemirl na, het meest links staat.

Bij iedere stap wordt de houding overgenomen door de volgende speler.

Licht:  
Lampjes 1,2,4 en 5 worden gedimd.  
3 opgevoerd.

Licht:  
Lampje 3 wordt langzaam gedimd.  
Licht:  
Lampjes 10 en 14  
worden gedimd.

tot de hele rij hetzelfde doet. Dan kan een nieuwe serie worden begonnen.

De lopende band eindigt tegelijk met de tango (zie scène 3).

Er blijft Els niets anders over dan sneller te zijn dan Philippe, of toe te geven.

Ze rent heen en weer langs de scènerand, maar altijd is Philippe sneller en gooit hij haar hardhandig van scène.

Hij duwt en slaat haar als zij in de buurt van de scènerand komt, en al haar protesten beantwoordt hij met het toeschreeuwen van het jaartal.

Els slaat naar Philippe en wordt tegen de grond geworpen. Ze geeft zich over.

Huilend schreeuwt Els het antwoord.

Els: Der Ring des Nibelungen, Richard Wagner, Festspielhaus,  
Bayreuth.

De ondervraging is afgelopen.

Als ze op adem zijn gekomen, stelt Philippe opnieuw zijn vraag en Els geeft helder en duidelijk antwoord.

Philippe: Achtzehnhundertsechundsiebzig?

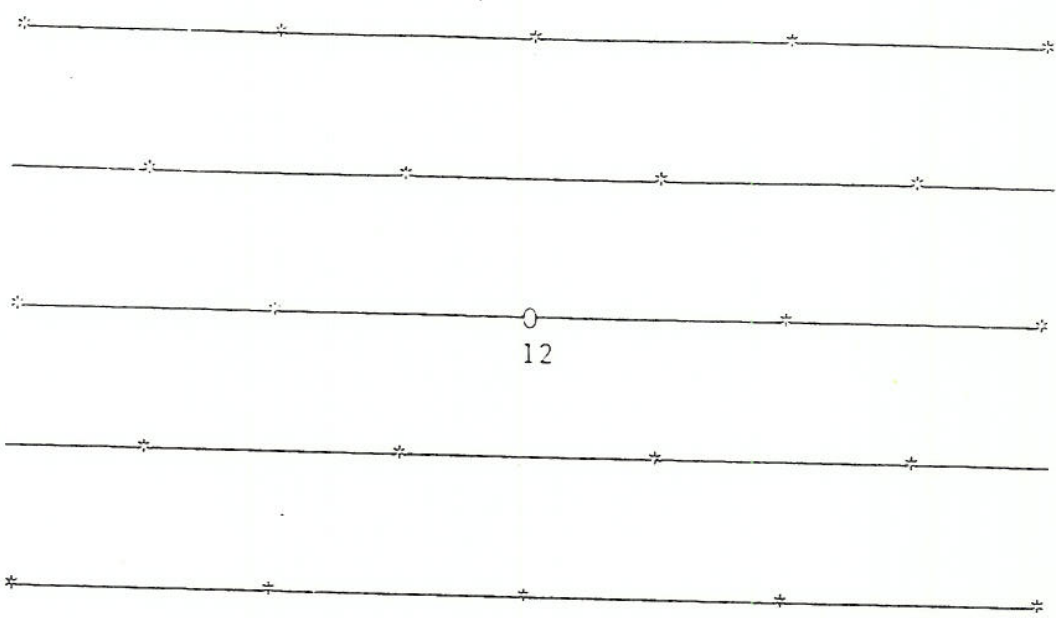
Els: Der Ring des Nibelungen, Richard Wagner, Festspielhaus,  
Bayreuth.

Philippe reikt Els zijn hand en helpt haar op de scène.

Handen ineem, zien zij elkaar een moment in de ogen.

Dan lopen ze langzaam naar het middelpunt van de scène, waar de kronen liggen, en gaan, zo lang mogelijk reikend naar elkaar, uiteen, Els naar links-achter, Philippe naar rechts-achter.

Roberto en Wim rennen op hen af en werpen hen tegen de grond.



Licht:  
Lampje 12 opgevoerd.

Projectie: Uit.

Licht:  
Alle lampjes  
worden opgevoerd.

Geluid:  
Muziek fade-in:  
de dodenmars uit 'Die Gotterdammerung',  
Richard Wagner.

Projectie:  
'Le Verrou' van Fragonard,  
kleur.

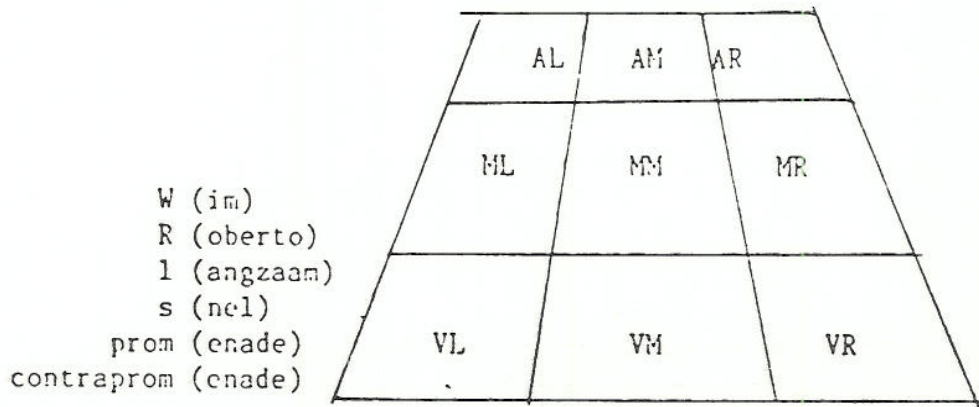


Scène 3: TANGO DER NAAKTE KEIZERS

Rekwisieten: Twee kronen en twee scepters.

Kostumering: Els, Ingrid, Marion, Annemirl, Erwin, Katinka,  
Marc, MarcO, Peter, Philippe en Dave dragen het basiskostuum.  
Els draagt bovendien de restanten van het extra hemd over haar vest.

Met de lopende band achter zich lopen Roberto en Wim naar het  
middelpunt van de scène waar ze tegenover elkaar gaan staan  
aan weerszijden van lampje 12, met de kronen aan hun voeten.  
Els en Philippe staan recht en gaan af.  
Roberto en Wim pakken gelijktijdig de kronen en plaatsen die met  
behulp van een elastiekje op hun hoofd.  
Ze strekken een arm naar elkaar uit en leggen hun handpalmen ineem.  
Wim trekt Roberto naar zich toe.



A(chter)  
M(idden)  
V(oor)  
L(inks)  
R(echts)

T A N G O

6 pas prom (1) MM-VR. Draai. 5 pas contraprom (1), 3 pas (s) VR-VL. 4 pas prom (1) VL-VM. Draai. 5 pas prom (s) VM-MM. 5 pas contraprom (1) MM-MV. Appèlpoint, uitval. Drag. Appèlpoint. 3 pas prom (1) VM-MM. Appèlpoint. Contra-check. Appèlpoint. 2 pas prom (1) MM-AR. Halve draai. 5 pas prom (1) AR-AL. Draai. 3 pas prom (1) AL-VR. W legt R neer (s). Opkomen (1). Chassis. Appèlpoint. Draai. 5 pas prom (1) VR-VM. Draai. 5 pas prom (s) VM-ML. 3 pas prom (1) ML-AL. Draai. 3 pas contraprom (s) AL-MM. Appèlpoint. R valt naar achter. W vangt op (s). Opkomen (1). 4 pas (1) MM-VM. Appèlpoint. 4 pas prom (1) VM-VL. Draai. 4 pas prom (1) VL-MM. Stop. In-out. 3 pas prom (s). Appèlpoint. Contra-check. Appèlpoint. 3 pas prom (1) MM-AR. Draai. 5 pas prom (1) AR-VM. W legt R neer (s). Opkomen (1). Chassis. 5 pas prom (1) VM-MM. W werpt R uit. Appèlpoint. 4 pas prom (1) MM-AL. Draai. 2 pas (s) sluit face à face 2 pas sluit face à face 2 pas. AL-AR. Draai, 5 pas prom (1) AR-VR. Draai. 5 pas prom (s) VR-VM. Appèlpoint contraprom. Appèlpoint. 5 pas prom (1) VM-VL. Draai. 5 pas prom (s) VL-MR. Appèlpoint. 5 pas contraprom (1) MR-ML. Appèlpoint. 5 pas prom (s) ML-AR. Appèlpoint. Contra-check. Appèlpoint. 4 pas contraprom (1). Appèlpoint. 2 pas prom (1) AR-AL. W werpt R uit. Appèlpoint. 2 pas prom (1). Draai. 4 pas prom (1) AL-MR. Stop. In-out. 4 pas prom (s). Draai. 4 pas prom (1) MR-MM. W werpt R uit in het middelpunt.

Licht:  
Alle lampjes uit behalve 12.

Geluid:  
Muziek uit.

Fragment uit 'Salomé'  
van Richard Strauss, Dresden 1905.

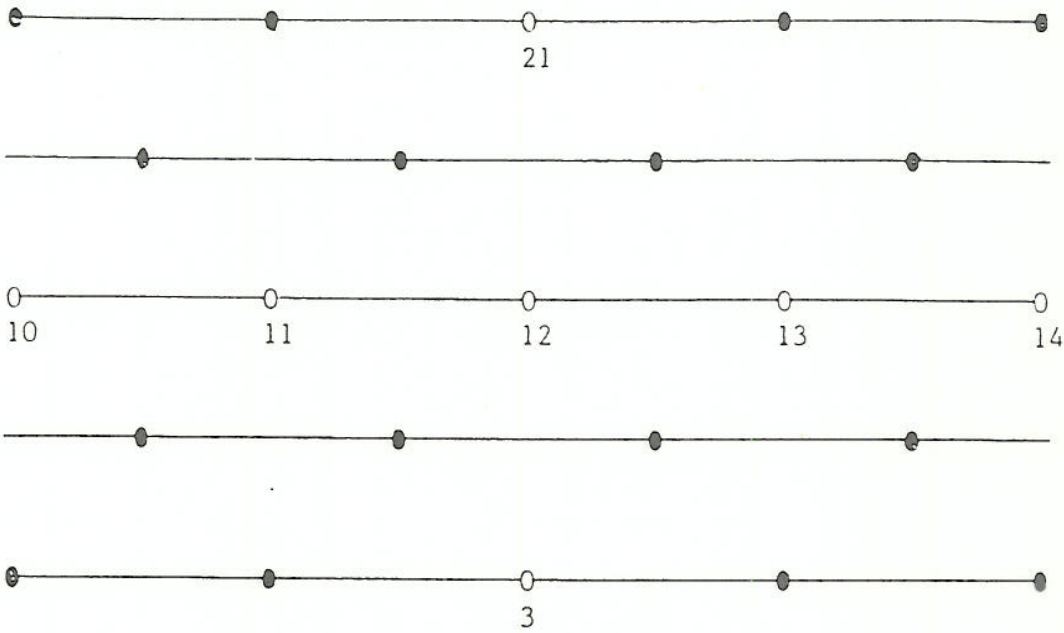
Projectie:  
Uit.

Roberto en Wim staan aan weerszijden van lampje 12 in een freeze:  
Een arm is uitgestrekt naar de ander en de handpalmen zijn ineen  
geslagen. De andere arm staat in een hoek van 45° af van het  
lichaam, dat naar voren is gedraaid. De benen zijn in spreidstand.  
Ze kijken naar elkaar.

Als ze zijn uitgerust begint Roberto te zingen.

Roberto: Ah, ich habe deinen Mund geküsst, Jochanaan.  
Ah, ich habe ihn geküsst, deinen Mund,  
es war ein bitterer Geschmack auf deinen Lippen.  
Hat es nach Blut geschmeckt?  
Nein! Doch es schmeckte vielleicht nach Liebe.

Na de eerste regel draait de linkerhelft van de lopende band een  
kwartslag naar rechts, de rechterhelft naar links. Na de tweede  
'geküsst' klinkt het kussignaal, waarop Annemirl en Marion een stap  
vooruit doen en de rest van de lopende band links en rechts af gaat.  
Na het zingen brengen Marion en Annemirl de scepters naar Wim en  
Roberto en stoppen die in de respectievelijk linker- en rechterhand.  
Wim en Roberto houden de freeze aan tot ze af zijn.



Licht:  
Lampjes 3 en 21 op.

Licht:  
Lampjes 10 t/m 14 worden opgevoerd  
gedurende de opkomst van de spelers.

#### Scène 4: DE KEIZERS VAN DE KLEREN

Rekwisieten: Twee kronen, twee scepters, de achtergelaten kostuums van Wim en Roberto.

Kostumering: Alle spelers, behalve Wim en Roberto, dragen het basiskostuum minus een onderdeel: Annemirl en Paul missen schoenen, Werner en Els de hemden, Erwin en Philippe de broeken en Katinka en Dave de vesten.

Roberto en Wim doen een stap naar elkaar toe en laten elkaars handen los. Met de kroon op het hoofd en de scepter in de hand doen ze alsof ze twee keizers zijn. Ze passeren elkaar omzichtig en lopen met grote, statige passen naar hun plaats; Roberto, rug zaal, naar lampje 21 en Wim naar lampje 3, waar hij het publiek koninklijk de rug toekeert.

Van rechts en links komen Paul en Annemirl op.

Onder het ritmisch kussen van 'Daar komt de bruid' lopen ze in een rechte lijn naar voren, waar de kostuums van Roberto en Wim liggen. Ze pakken de schoenen en lopen weer in een rechte lijn naar het middelpunt van de scène, dat ze tussen zich in laten vallen.

Daar doen ze de schoenen aan met het gezicht naar de zaal.

Werner en Els komen op. Zij pakken de hemden en kleden zich aan op dezelfde wijze als Annemirl en Paul.

Ze worden gevolgd door Erwin en Philippe, die de broeken nemen, en door Katinka en Dave met de vesten.

Ze vormen een rij ter hoogte van lampjes 10 tot en met 14, met een spatie voor de twee naakte keizers onder lampjes 3 en 21.

Als iedereen is aangekleed, begint de voorste keizer (de keizer onder lampje 3) het kussen te dirigeren met zijn scepter, waarbij hij Els en Annemirl een tussenritme laat doen.

Na twee keer maakt hij met een vorstelijke zwaai een einde aan het kussen.

Na enkele ogenblikken beginnen de andere spelers, ieder op een zelfgekozen moment, luidop danstijden te tellen.

Geluid:  
'Circles' van Wim Mertens/Soft Verdict  
wordt gedurende de scène steeds meer opgevoerd.



Annemirl, Paul, Katinka en Philippe:

Een, twee, drie en vier  
Vijf, zes, zeven en acht.

Werner en Els:

Et un, deux, trois et quatre  
Cinq, six, sept et huit.

Erwin en Dave:

(And) one, two, three and four  
five, six, seven and eight.

Terwijl ze tellen doen ze alsof ze iets in hun handen houden dat ze de keizer voor hen willen laten zien.

De keizer reageert niet.

Een voor een laten ze hun armen zakken en stoppen met luidop tellen.

Na enige seconden draaien ze zich om en beginnen opnieuw danstijden te tellen, maar nu fluisterend. Tegelijkertijd trekken ze het kledingstuk uit wat ze eerder hebben weggehaald bij de door Wim en Roberto achtergelaten kostuums: Annemirl en Paul de schoenen, Werner en Els de hemden, Erwin en Philippe de broeken en Dave en Katinka de vesten. Die houden ze omhoog in de richting van de achterste keizer, die met zijn rug naar hen toe staat.

De keizer reageert niet.

Ze trekken de kledingstukken weer aan, draaien zich naar voren en stoppen met fluisterend tellen.

Dit is een sequens. Het doel is: verkozen worden.

Een of twee spelers lopen nu met hun onzichtbaar kledingstuk naar de voorste keizer om zijn aandacht beter op zich te kunnen vestigen.

Zij paraderen voor hem heen en weer en houden hun handen onder zijn neus.

Na enige tijd keren ze naar hun plaats terug.

Dan draaien de spelers zich weer om en beginnen fluisterend te tellen, terwijl ze hun kledingstuk uittrekken.

De spelers die naar de voorste keizer zijn gekomen, lopen nu recht naar voren, tot ze op een lijn staan met de achterste keizer.

Ze presenteren hem het uitgetrokken kledingstuk.

In de volgende sequensen lopen steeds meer spelers naar de voorste keizer, dan naar het projectiedoek, ter hoogte van de achterste keizer.

De concurrentie is groot, de aanhouder wint, en wie niet sterk is moet slim zijn.

De spelers proberen uit alle macht en op allerlei manieren de aandacht van de voorste naakte keizer op te eisen.

Ze duwen en trekken, slaan handen weg, kruipen onder benen door, springen op elkaars rug en gooien elkaar van de scène.

Ze springen op en neer, doen dansspasjes en houden hun onzichtbaar kledingstuk voor elkaars gezicht.

Ze tellen steeds luider en onbeheerster.

De keizer kijkt recht over hun hoofden voor zich uit.

Dan keren ze weer naar hun plaats terug.

Nadat alle spelers zich in het gevecht rond de voorste keizer hebben gestort, lopen ze allemaal naar het projectiedoek om hun uitgetrokken kledingstuk aan de achterste keizer te tonen.

Licht: Projectie:  
Lampjes 10 t/m 14 en 21 uit. 'Vénus à sa toilette',  
L'École de Fontainebleau, kleur.

Licht:  
Lampjes 10 t/m 14 en 21 weer op.

Licht:  
Achtereenvolgens gaan lampjes 3 en 10 t/m 14  
uit.

Licht:  
Lampjes 10 t/m 14 vol op.

Geluid: 'Circles' plotseling uit.

Licht:  
Lampje 21 uit.

Als alle spelers met hun rug naar hem toestaan, wordt de voorste keizer een spelende keizer.

Hij jongleert met de scepter op zijn hand. Hij laat hem door de lucht draaien als een majorettenstok.

Zodra Annemirl, als eerste, terugkomt van het projectiedoek, neemt hij snel zijn pose weer aan.

Als alle spelers weer op hem toekomen in de volgende sequens, steekt de voorste keizer langzaam en statig de scène over, omgeven door een kluson vechtende en schreeuwende spelers.

Als hij de achterste keizer bereikt heeft, draait hij richting zaal, zodat de twee naakte keizers rug aan rug staan. De andere spelers keren naar hun plaats terug.

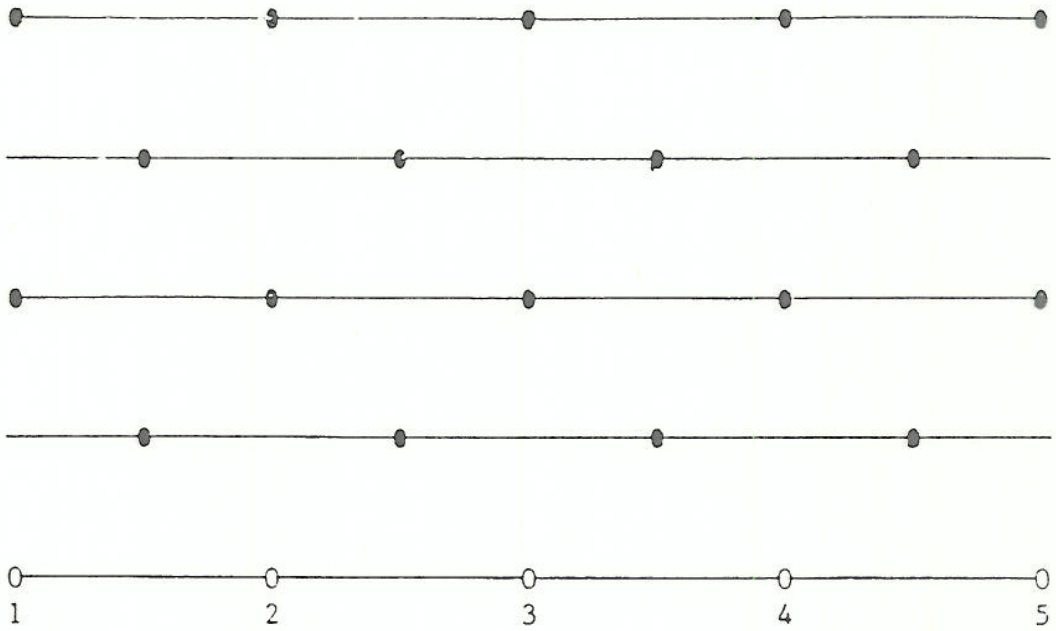
Daar beginnen ze opnieuw danstijden te tellen, terwijl ze hun kledingstuk uittrekken.

Ze houden het nu recht voor zich uit, richting publiek.

Nog steeds doortellend trekken ze het weer aan, maar niet op de daartoe bestemde plaats. Bijvoorbeeld: Katinka bindt haar vest om haar hoofd, Erwin knoopt zijn broek om zijn borst, Werner doet zijn hemd achterstevoren aan, Annemirl legt haar schoenen onder haar vest op de schouders, Paul doet zijn schoenen aan zijn handen, Els knoopt haar hemd om haar hals, Philippe trekt zijn broek over zijn armen en Dave knoopt zijn vest om zijn middel.

Zo blijven ze staan.

Achter hen gaan de twee naakte keizers langzaam uit elkaar en af, een naar rechts en een naar links.



Licht:  
Lampjes 10 t/m 14 uit,  
1 t/m 5 op.

Scène 5: BALANCEREN

Rekwisieten: Een slagersmes, twee zwarte haarbanden.

Kostumering: Marc en Peter dragen het basiskostuum zonder vest.

Annemirl, Paul, Werner, Els, Erwin, Philippe, Dave en Katinka dragen het basiskostuum.

Zodra de naakte keizers af zijn, komt Marc van rechts en Peter van links op. Ze lopen in een rechte lijn naar de scènerand, waar ze een zwarte haarband voor hun ogen doen. Peter draagt een slagersmes. Ze beginnen, ieder aan een kant, te balanceren op het randje van de scène.

Als ze beiden iets links en rechts van het middelpunt zijn aangekomen, doet Peter een snelle uitval met het mes dat hij op schouderhoogte houdt.

Marc probeert het mes te ontwijken door bijvoorbeeld snel te bukken, of zijn bovenlichaam naar achter te buigen. Dan draaien ze beiden om, balanceren terug naar hun uitgangspunt en beginnen opnieuw. Ze blijven deze actie steeds herhalen tot op het eind van de volgende scène.

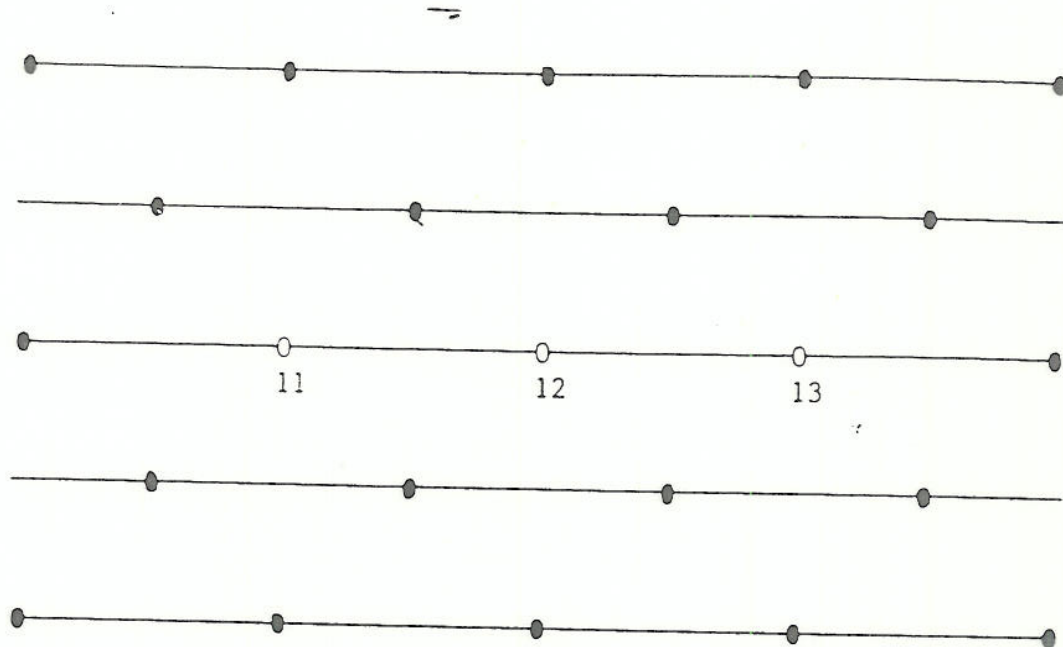
Onder het balanceren zingt Peter a capella de Isolde-aria. Als hij van scène valt, blijft hij zingen.

Gedurende de aria gaat telkens een speler links en rechts af, zodat aan het eind de scène leeg is.

Fragment uit 'Tristan en Isolde',  
Richard Wagner, München 1865.

Projectie:  
Uit

Peter: Mild und leise wie er lächelt,  
wie das Auge hold-er öffnet,  
seht ihr's Freunde? Seht ihr's nicht?  
Immer lichter, wie er leuchtet,  
stern-umstrahlet hoch sich hebt?  
Seht ihr's nicht?  
Wie das Herz ihm mutig schwillt,  
voll und hehr im Busen ihm quillt?  
Wie den Lippen, wonnig mild,  
susser Atem sanft entweht,  
Freunde! Seht!  
Fühlt un seht ihr's nicht?  
Höre ich nur diese Weise,  
die so wundervoll und leise,  
Wonne klagend, alles sagend,  
mild versöhnend aus ihm tönend,  
in mir dringet, auf sich schwinget,  
hold erhallend um mich klinget?  
Heller schallend, mich umwallend,  
sind es Wellen sanfter Lüfte?  
Sind es Wogen wonniger Düfte?  
Wie sie schwellen, mich umrauschen,  
soll ich atmen, soll ich lauschen?  
Soll ich schlürfen, untertauchen?  
Suss in Düften mich verhauchen?  
In dem wonendem Schwall,  
in dem tönenden Schall,  
in des Welt-Atems wehendem All  
ertrinken, versinken  
unbewusst höchste Lust!



Licht:  
Lampjes 1 t/m 5 uit;  
11, 12 en 13 op.

Projectie:  
'Diana Chasseresse'  
l'Ecole de Fontainebleau,  
onderste helft, zwart-wit.

Geluid:  
Gedurende de scène  
wordt de orchestrale muziek van de Isolde-aria  
in- en uitgefaded.



## Scène 6: ZESTIG BORDEN

Rekwisieten: Zestig platte, witte borden, vierentwintig stukjes kauwgom, een basiskostuum.

Kostumering: Peter en Marc dragen het basiskostuum zonder vest.

Marion, Werner, Dave, Philippe, MarcO en Erwin dragen het basiskostuum.

Als de Isolde-aria is afgelopen, komen zes spelers de scène oprennen tot ongeveer in het midden, Philippe, Erwin en MarcO van rechts en Dave, Marion en Werner van links.

Allemaal dragen ze een stapel van tien witte, platte borden op de rechter arm.

Ze doen alsof ze zeer vermoeid zijn van het lopen, bijvoorbeeld door naar adem te snakken of door hun bovenlichaam naar voren te laten hangen om hun rug te ontspannen.

Als ze uitgerust zijn, stellen ze zich op in een rij ter hoogte van lampjes 11 t/m 13, dicht bij elkaar en richting zaal.

Ze plaatsen de borden gelijktijdig voor zich op de grond.

Ze stappen op de borden.

Philippe begint nadrukkelijk te hijgen, waarbij zijn schouders op en neer gaan en zijn tong uit zijn mond hangt. Hij krijgt op dezelfde manier antwoord van MarcO, en van de anderen.

Ze hijgen de dialoog van de lopers (zie scène 7).

Als de dialoog beëindigd is, stappen ze tegelijk van de borden af.

Ze nemen het bovenste bord op de rechterarm.

Ze stappen terug op de stapel.

Ze nemen de kauwgom van het bord. En stoppen die in hun mond. Ze kauwen.

### Bijvoorbeeld:

MarcO komt nu van zijn borden af.

Hij gaat op een been staan en brengt een arm boven zijn hoofd.

Sierlijk draait hij twee maal rond zijn as.

Dan keert hij terug naar neutrale houding, pakt een tweede bord en plaatst het op het eerste.

Hij stapt terug op zijn stapel.

Het kunstje wordt door alle spelers herhaald, maar ieder op zijn/haar eigen manier en in een zelfgekozen volgorde.

Projectie:  
Uit.

Licht:  
Lampjes 11, 12 en 13 voluit.

Aan het eind heeft iedereen twee borden op de rechterarm.  
Ze nemen de kauwgom van het bord. Stoppen die in hun mond. Ze kauwen.

**Bijvoorbeeld:**

Philippe komt van zijn borden af. Hij heft zijn hand en likt die snel en grondig schoon.

Hij pakt een derde bord en plaatst het op het tweede.

Hij stapt terug op zijn stapel.

Om de beurt wast iedere speler een lichaamsdeel: bijvoorbeeld Werner zijn hals en Marion haar navel. Erwin likt zijn voet schoon, MarcO zijn knie. Dave spuugt in zijn handen en brengt zijn haar in model.

Aan het eind heeft iedereen drie borden op de rechterarm.

Ze nemen de kauwgom van het bord. Stoppen die in hun mond. En kauwen.

**Bijvoorbeeld:**

Werner komt van zijn borden af.

Hij gaat op zijn hurken zitten.

Hij wenkt met zijn hoofd, maakt klokkende geluidjes en slaat een paar keer op zijn knie.

Hij pakt een vierde bord en plaatst het op het derde.

Hij stapt terug op zijn stapel.

De spelers proberen iets tot zich te lokken. Ze fluiten, wenken of houden hun kauwgom voor.

Marion doet het zo goed dat Philippe van zijn borden afkomt en haar zijn wang voorhoudt. Hij krijgt een kusje.

Aan het eind heeft iedereen vier borden op de rechterarm.

Ze nemen de kauwgom van het bord. Stoppen die in hun mond. Kauwen.

**Bijvoorbeeld:**

Erwin komt van zijn borden af.

Hij spuugt zijn kauwgom zo ver mogelijk uit.

Onmiddellijk komen Philippe en MarcO van hun borden en zoeken de scène af tot ze de kauwgom vinden.

Erwin doet zijn mond wagenwijd open.

Ze laten de kauwgom in zijn mond vallen en stappen weer op hun borden.

Erwin plaatst zijn vier borden op de resterende zes en pakt ze alle tien op. Hij gaat op zijn plaats in de rij staan.

Een voor een spugen, gooien of schoppen de spelers hun kauwgom op scène. Als een van de anderen die terugvindt, probeert hij de kauwgom in de mond van de eigenaar te duwen. Die weigert soms, of bijt.

Aan het eind draagt iedereen een stapel van tien borden op de rechterarm. Ze wachten tot de balanceerders zijn teruggekeerd op hun uitgangspunt.

Dan pakken ze het bovenste bord en slaan daarmee in een ritmisch op-en-neer de rest aan scherven. Ze laten het bord vallen en blijven in neutrale houding staan.

Projectie:	Geluid:	Licht:
'Salomé ontvangt het hoofd van Johannes de Doper' van Luini. De projectie beslaat een derde deel, in het midden van het doek.	orchestrale uitvoering van de Isolde-aria.	Lampjes 11, 12 en 13 uit, 1 t/m 5 op.

Licht:  
Lampje 21 op.

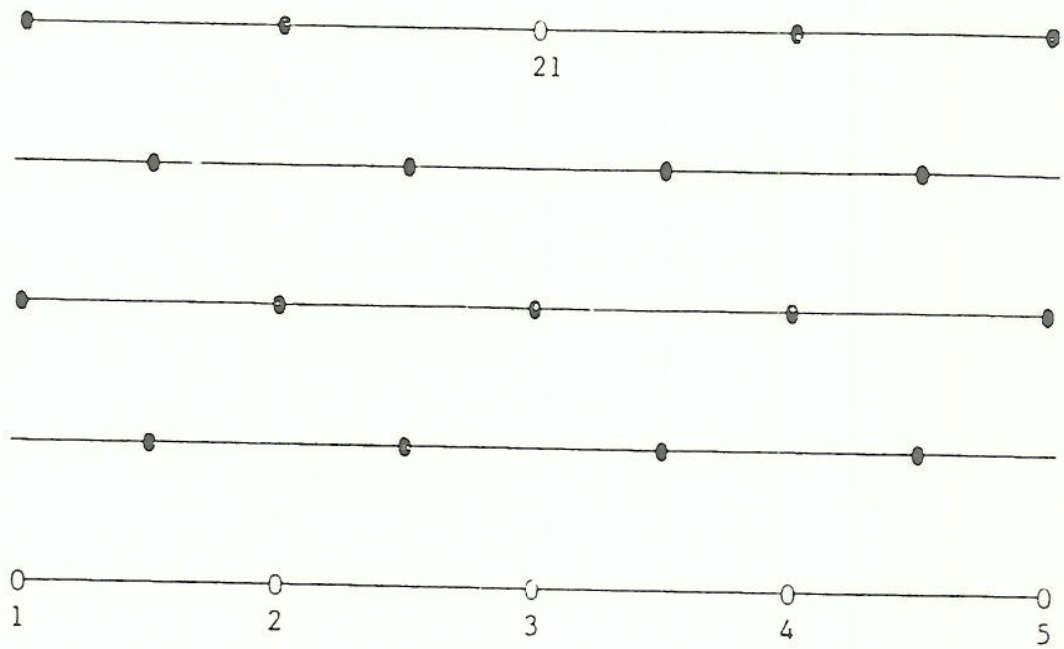
Marc en Peter beginnen weer te balanceren op de scènerand.

Peter zingt opnieuw de Isolde-aria, dit keer ondersteund door de muziek.

Onder het zingen komt Wim op, met kroon en scepter. Hij is naakt en draagt zijn basiskostuum over de arm.

Vorstelijk loopt hij heen en weer achter de rij spelers, terwijl hij zijn kleren her en der op scène gooit.

Dan gaat hij onder lampje 21 staan, richting zaal.



Geluid:  
Orchestrale uitvoering  
van de Isolde-aria uit.

Projectie:  
Uit.

Scène 7: DE KLEREN VAN DE KEIZER EN DE REGISSEURSWEDLOOP

Rekwisieten: Vier rode vuilblikken met vier borstels. Twee zwarte haarbanden.

Kostumering: Marc en Peter dragen het basiskostuum zonder vest. Philippe, Marion, Erwin, Werner, Dave en MarcO dragen het basiskostuum. Marion draagt een zwarte b.h. Els en Ingrid dragen het basiskostuum zonder vest.

Philippe, Marion, Werner, Dave, MarcO en Erwin komen naar voren en gaan, op gelijke afstand van elkaar, langs de scènerand staan. Na een moment begint Philippe de uitkleed-instructie.

Philippe: Eerste knoop.

Simultaan knopen de spelers de bovenste knoop van hun vest los. Iedere handeling wordt pas uitgevoerd als Philippe haar heeft aangegeven. In de tussentijd staan de spelers stil.

Philippe: Tweede knoop.

Derde knoop.

Vierde knoop.

Vijfde knoop.

Jas uit.

De spelers houden de jas bij de kraag vast, de onderarm horizontaal gestrekt. Dave, Werner en Philippe hebben de jas in de linkerhand, Marion, Erwin en MarcO in de rechter. Aan die kant leggen ze hun kledingstukken ook neer.

Projectie:  
Détail van de handen:  
'De schepping van Adam'  
van Michelangelo, zwart-wit.



Philippe: Jas neer.

Kraag op.

Das uit.

Das neer.

Eerste knoop.

Tweede knoop.

Derde knoop.

Vierde knoop.

Vijfde knoop.

Zesde knoop.

Hemd uit.

Hemd neer.

Met ontbloot bovenlijf staan de spelers langs de scènerand.  
Na enige seconden beginnen ze op de plaats hard te lopen.  
Dit is een wedloop. De lopers proberen elkaar bij te houden. Als een  
van hen het tempo verhoogt, moeten de anderen volgen.  
Erwin begint de dialoog.

Erwin: Nineteenhundredsixty-seven?

MarcO: King Lear, William Shakespeare, Royal Shakespeare Company of  
London. Peter Brook.

Philippe: Peter Brook? Peter Brook? Marat-Sade, Peter Brook! London.

Dave: Nineteenhundredsixty-eight.

Philippe: Nineteenhundredsixty-nine! Dionysos in 69, Richard  
Schechner, Performance Group, New York.

Werner: Nineteenhundredsixty-nine? The constant Prince, Julian  
Slowacki, Jerzy Grotowski, Laboratory Theatre, Poland.

Marion: Paradise Now, Julian Beck, Rabelais, Jean Louis Barrault.

MarcO: Nineteenhundredsixty-four.

Erwin: Nineteenhundredsixty-seven.

MarcO: Nineteenhundredsixty-four.

Marion: Milleneufcent soixantesept.

MarcO: The Kitchen, Arnold Wesker.

Erwin: The Kitchen, Arnold Wesker.

Dave: The Kitchen, Arnold Wesker.

Marion: Arienne Mnouchkine, Cirque de Montmartre, Paris.

Philippe: Paris! Paris!

Dave: I was sitting on my patio this guy appeared I thought I was  
hallucinating.

Werner: Titus Andronicus, Iphigenie? Joseph Beuys.

Erwin: Nineteenhundredsixty-seven.

Projectie:  
Uit.

Marion: L'Architecte et L'Empereur d'Assyrie.  
 Dave: Nineteenhundredsixty-one. The American Dream. Edward Albee,  
 Allan Schneider, Playhouse, New York.  
 Marion: Paris.  
 Dave: New York.  
 Erwin: Amsterdam.  
 Philippe: Milano.  
 Werner: Frankfurt.  
 Marion: Bruxelles.  
 MarcO: Paris. Le théâtre du soleil.  
 Marion: Winterreise.  
 Erwin: Krapp's Last Tape, Samuel Beckett, Donald McWhinnie, Royal  
 Court Theatre, London.  
 Werner: Experimenta, Frankfurt.  
 MarcO: Gross und Klein, Botho Strauss.  
 Philippe: Johann?  
 MarcO: Johann Wolfgang von Goethe.  
 Werner: Neunzehnhundertachtzig? Torquato Tasso?  
 Philippe: Nineteenhundredseventy-nine. Mauser. Hamletmaschine. Heiner  
 Müller, Jean Jourdheuil, Théâtre Gérard Philippe, Paris.  
 Erwin: Nineteenhundredsixty-seven.  
 Philippe: Müller.  
 Dave: Wilson.  
 Philippe: Müller.  
 Erwin: Camus.  
 MarcO: Beck.  
 Werner: Peymann.  
 Marion: Molière.

Ook de dialoog is een wedloop die duurt tot het lopen is beëindigd.  
 Terwijl de lopers blijven lopen en de dialoog blijft lopen worden de  
 twee wedlopen een tegen de tijd.

Terwijl de lopers lopen, zijn Marc en Peter op hun hurken verder de scène opgegaan.

Ze zijn de blinden die zoeken naar de kleren van de keizer.

Op handen en voeten tasten ze de scène af tot ze een kledingstuk vinden. Dan gaan ze op zoek naar de naakte keizer om het hem aan te trekken. Daarbij moeten ze wel de gebruikelijke volgorde van aankleden volgen (bijvoorbeeld als de sokken nog niet gevonden zijn moeten ze de schoenen laten liggen). Regelmatig komen ze controleren hoeveel en welke kledingstukken de keizer al aanheeft. Als ze weten waar ze naar moeten zoeken, gaan ze weer verder.

Wanneer de keizer helemaal is aangekleed (hemd, das, vest, slip, broek, broekriem, sokken, schoenen) gaan de blinden langs het projectie-dock af, Marc rechts en Peter links.

Meteen komt Els van rechts en Ingrid van links op. Ze dragen ieder twee rode vuilblikken en twee borstels, en lopen simultaan naar de scènerand.

Els plaatst een vuilblik en borstel tussen MarcO en Erwin en tussen Erwin en Philippe. Ingrid doet hetzelfde tussen Dave en Werner en Werner en Marion.

Dan lopen ze gelijktijdig in een rechte lijn naar de keizer en plaatsen zich iets links en iets rechts achter hem, richting zaal.

De lopers hebben dan ongeveer twintig minuten gelopen.

Ze zijn bezweet, hijgen en moeten de dialoog uitschreeuwen.

Het brengen van vuilblik en borstel is hun signaal dat de handeling achter hen voorbij is.

Nog een keer zeggen ze de complete dialoog.

Dan stoppen ze met lopen.

0 0 0 0 0  
19 20 21 22 23

0 0 0 0  
15 16 17 18

0 0 0 0 0  
10 11 12 13 14

0 0 0 0  
6 7 8 9

0 0 0 0 0  
1 2 3 4 5

Licht:  
Lampje 21 uit.

Projectie:  
'De eed der Horatiërs' van David, zwart-wit.

Projectie:  
Uit.

Scène 8: SIGARET ?

Rekwisieten: Vier rode vuilblikken, vier borstels, twee groene vuilbakken, twee kronen, zes sigaretten, zes aanstekers en een scepter.

Kostumering: Philippe, Marion, Dave, Erwin, Werner, Wim en MarcO dragen het basiskostuum. Els en Ingrid dragen het basiskostuum zonder vest.

Als de eerste vermoeidheid voorbij is, gaan de lopers rechtop zitten met opgetrokken knieën, steunend op hun handen. Ze kijken het publiek in.

Achter hen bukken Ingrid en Els zich en staan recht met licht gespreide armen, die ze iets voor het lichaam houden. De handpalmen zijn naar beneden gekeerd, de duim rust op de wijsvinger.

Ze doen alsof ze de mantel van de keizer dragen.

Dan gaat Wim langzaam en vorstelijk af naar rechts.

Wanneer hij helemaal achter het doek verdwenen is, komen de sleepdragers in beweging. Zorgvuldig manoeuvrerend dragen ze de mantel van de keizer af.

De lopers pakken sigaret en aansteker uit hun vestzak en geven zichzelf vuur. Ze roken ontspannen terwijl ze het publiek inkijken.

Als de sigaret op is, wordt ze gedoofd op het vuilblik.

Dan begint Philippe de aankleed-instructie.

Philippe: Hemd op.

Alle spelers staan op en pakken hun hemd.

De handeling van het aankleden verloopt als die van het uitkleden.

Licht:  
Alle lampjes vol aan.

Philippe: Hemd aan.

Eerste knoop.

Tweede knoop.

Derde knoop.

Vierde knoop.

Vijfde knoop.

Zesde knoop.

Das op.

Das aan.

Jas op.

Jas aan.

Eerste knoop.

Tweede knoop.

Derde knoop.

Vierde knoop.

Vijfde knoop.

Aangekleed blijven ze enige seconden in neutrale houding staan. Dan draaien ze zich om, rug zaal.

Dave en MarcO gaan links en rechts af, terwijl de anderen vuilblik en borstel pakken en de scherven beginnen op te vegen.

Dave en MarcO komen weer op, zonder vest, met een kroon op en een groene vuilbak, die ze voor zich uit dragen. Ze gaan onder lampjes 10 en 14 staan en zetten de vuilnisbakken voor zich neer. Simultaan verwijderen ze het deksel en houden het in de hand richtig zaal.

De anderen gooien de opgeveegde scherven in de bakken.

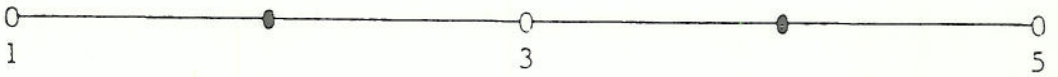
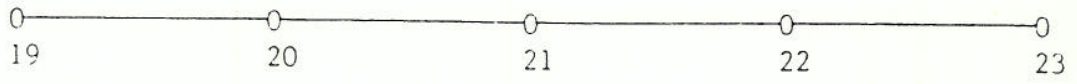
Als het meeste opgeruimd is, roept MarcO een zin uit 'Electra' van Strauss.

MarcO: Ob ich nicht höre?

Het Electra-fragment komt elders in de voorstelling terug en de pauzes tussen het herhalen van deze zin komen ongeveer overeen met het daar gezongen antwoord.

Na een paar keer antwoordt Dave door zachtjes het begin van 'Die schöne blaue Donau' te fluiten, wat wordt overgenomen door MarcO en, een voor een, door de anderen.





Licht:  
Lampjes 2 t/m 4, 6 t/m 18 uit,  
lampjes 1 en 5, 19 t/m 23 worden gedimd.

Nadat de laatste vuiltjes van scène zijn gepinkt, worden de vuilblikken en de borstels in de vuilbakken gedaan. Werner, Marion, Philippe en Erwin gaan, nog steeds fluitend, langs de scènerand zitten, op gelijke afstand van elkaar en met de rug naar de zaal. MarcO en Dave sluiten de vuilbakken en dragen ze af.

Scène 9: PREND GARDE A TOI !

Rekwisieten: Een kroon, een scepter.

Kostumering: Werner, Marion, Philippe, Erwin, Ingrid,  
Katinka, Dave, Marc, Roberto, MarcO, Paul en Els dragen het  
basiskostuum. Annemirl draagt het basiskostuum zonder vest.

Ingrid komt op van rechts. Ze loopt in een rechte lijn naar voren, maakt een scherpe hoek naar links en steekt in een rechte lijn de scène over, tussen lampjes 15 tot en met 18 en 19 tot en met 23 in. Ze gaat staan in neutrale houding, uiterst links en richting zaal.

Ze wordt op dezelfde wijze gevolgd door Katinka en door Dave.

MarcO komt op met gevouwen knieën, zodat zijn dijen bijna in een hoek van 90° ten opzichte van zijn bovenlichaam staan. Op zijn plaats aangekomen schuift hij uit tot volle lengte.

Dan komen Annemirl, Roberto, Marc, Paul en Els op.

Erwin, Marion, Philippe en Werner fluiten nog eenmaal 'Die schöne blaue Donau'.

Als het licht zakt, gaan Erwin en Werner op de hoeken van de scène staan onder lampjes 1 en 5.

Marion en Philippe gaan dicht tegenover elkaar op hun knieën zitten. Annemirl geeft bevel.

Annemirl: DANCE !

Behalve Marion en Philippe begint iedereen de geweer-exercitie:

RUST TER PLAATSE

PRESENTEER GEWEER

SCHOUDER GEWEER

SCHOUDER RUST

PRESENTEER GEWEER

RUST TER PLAATSE

Projectie:  
'Rénaud et Armide'  
van Boucher, kleur.

Licht:  
Lampjes 19 t/m 23 uit,  
lampje 3 op.

Fragment uit 'Carmen'  
van Georges Bizet,  
Paris, 1875.

Licht:  
Lampje 1 en 5 uit.

Deze cyclus wordt steeds herhaald.

Marion en Philippe hebben hun vest uitgetrokken en rechts naast zich neergelegd. Om beurten strelen ze elkaars gezicht.

Wim komt op van rechts. Hij is naakt en draagt scepter en kroon. Achter de spelers die de geweer-exercitie uitvoeren loopt hij de scène over naar links, terwijl hij doet alsof hij een keizer is. Hij knikt en wuift naar de juichende menigte, knijpt kleine jongetjes in de wang en plooit zijn mantel op zijn voordeligst om zich heen. Dan gaat hij af.

Als Marion wil gaan zingen, legt Philippe snel zijn handen op haar mond. Ze rukt ze weg.

Marion: L'Amour est enfant de bohème  
qui n'a jamais connu de loi  
si tu ne m'aimes pas  
je t'aime  
mais si tu m'aimes  
prend garde à toi.

Marion zingt het fragment een paar keer. Hun strelingen gaan over in slagen, die steeds harder worden. Marions stem wordt luider en intenser.

Annemirl treedt uit de rij naar voren tot in het middelpunt van de scène onder lampje 12. Daar draait ze zich met de rug naar de zaal en begint een aantal klassieke dansbewegingen. Annemirl geeft bevel.

Annemirl: DANCE !

Werner en Erwin stoppen in rust ter plaatse-positie, de anderen maken bovendien een kwartdraai, de linker helft van de rij naar links, de rechterhelft naar rechts.

Marion en Philippe geven elkaar harde klappen in het gezicht. Marion blijft zuiver en krachtig zingen. Als ze de pijn niet meer kunnen verdragen, stoppen ze met slaan. Marion zingt nog eenmaal het fragment.

Marion: L'Amour est enfant de bohème  
qui n'a jamais connu de loi  
si tu ne m'aimes pas  
je t'aime  
mais si tu m'aimes  
prend garde à toi.

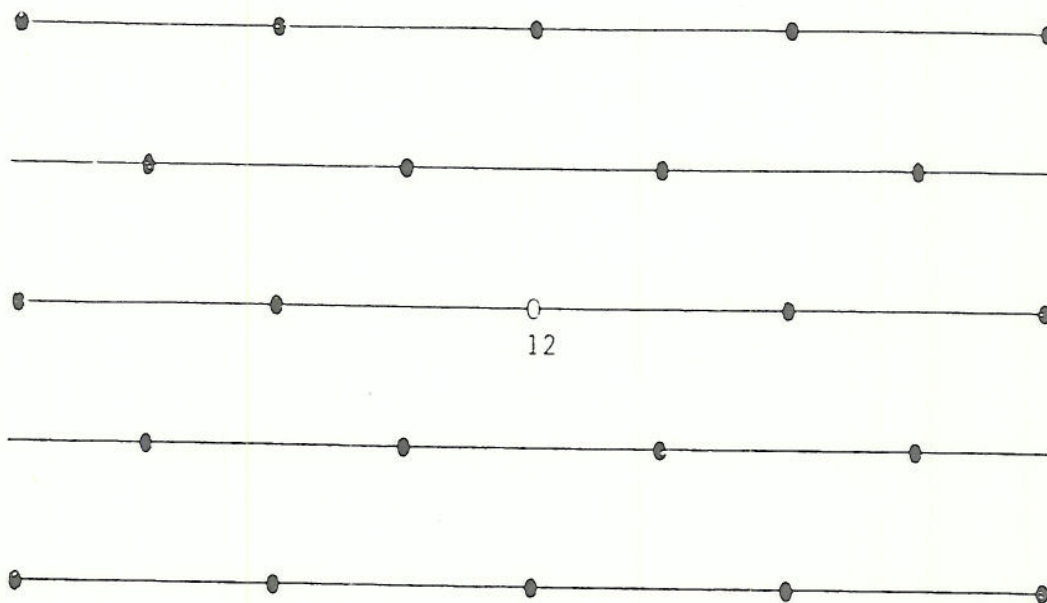
Licht:  
Lampje 3 uit,  
lampje 12 op.

Projectie:  
Uit.

Na een moment nemen ze simultaan hun vest op.  
Ze komen overeind op hun knieën, zodat ze elkaar bijna raken. Marion zet haar rechter- en Philippe zijn linkervoet vooruit. Ze staan recht.

Dan slaan ze het vest over de schouder, steken in een schuine lijn de scène over en gaan af, Marion naar links, Philippe naar rechts.  
Ze worden gevolgd door Werner en Erwin.

Als zij af zijn, volgen ook de twee rijen tussen lampjes 15 tot en met 18 en 19 tot en met 23.



Projectie:  
Fragment van de zwaarden  
uit 'De eed der Horatiërs' van David. Kleur.  
De projectie is een rechthoek in het midden van het doek.

Projectie:  
Uit.



Scène 10: TANZE ! I

Rekwisieten: Geen.

Kostumering: Philippe, MarcO, Erwin en Werner dragen het basiskostuum. Annemirl draagt het basiskostuum zonder vest. Roberto, Ingrid, Marc en Dave dragen de binnenstebuiten gekeerde danspakken die eruit zien als het basiskostuum.

Annemirl is alleen achtergebleven in het middelpunt van de scène. Ze voert nog steeds de cyclus van klassieke dansbewegingen uit:

Cinquième position, grand plié,

développé à la seconde,

retiré,

développé en arrière, plié,

tendu,

fermé en cinquième position.

Na dertien minuten rennen Philippe, Marc, Roberto, Ingrid, MarcO, Werner, Erwin en Dave de scène op. Ze spelen tikkertje rond Annemirl. Annemirl geeft bevel.

Annemirl: DANCE !

Philippe en MarcO gaan links van Annemirl staan, ter hoogte van lampjes 19 tot en met 23, met de rug naar de zaal en twee meter van elkaar. Werner en Erwin doen hetzelfde rechts van Annemirl. Roberto, Ingrid, Marc en Dave trekken voor op scène hun broek en vest uit, keren ze binnenstebuiten en kleden zich weer aan. Ze dragen nu glimmende spiegelpakken. Wanneer een van hen klaar is met aankleden, gaat hij tegenover een van

Projectie:  
'Sint Michaël verslaat de draak'  
van Raphaël, bovenste helft,  
zwart-wit.

de spelers achter Annesirl staan, dus richting zaal.  
Van links naar rechts staat Roberto voor Philippe, Ingrid voor MarcO,  
Marc voor Werner en Dave voor Erwin.

0 0 0 0 0  
19 20 21 22 23

• • • •

• • • • •

• • • •

0 0 0 0 0  
1 2 3 4 5

Geluid:  
'Maximizing the Audience'  
van Wim Mertens/'Soft Verdict'.  
Gedurende de scène wordt de muziek  
steeds opgevoerd.

Licht:  
Lampje 12 langzaam uit,  
lampjes 19 t/m 23 langzaam op  
en opgevoerd tot het maximum  
gedurende de scène.

Scène 11: TANZE ! II

Rekwisieten: Geen.

Kostumering: Roberto, Ingrid, Marc en Dave dragen het spiegelpak. Philippe, MarcO, Werner en Erwin dragen het basiskostuum. Annemirl draagt het basiskostuum zonder vest.

De vier paren staan dicht tegenover elkaar, terwijl Annemirl haar klassieke dansbewegingen continueert.  
In deze scène zijn Roberto, Ingrid, Marc en Dave de dansers.  
De dansers willen dansen.

**Bijvoorbeeld:**

Marc steekt langzaam zijn rechterarm uit.

Dit wordt onmiddellijk gecorrigeerd door Werner, die de arm naar beneden duwt.

Na een moment verzet Roberto zijn linkerbeen. Philippe schuift het weer op zijn plaats.

Roberto verzet zijn rechterbeen.

Ingrid neemt de beweging over door haar handen boven haar hoofd te laten fladderen.

Als MarcO ze naar beneden heeft getrokken, schieten ze meteen weer omhoog. Hij moet haar armen tegen haar lichaam blijven houden.

Ingrid gaat op haar tenen staan en kijkt rechts en links over zijn schouder.

Dave is gaan twisten. Erwin moet hem plat tegen zich aandrukken voor Dave stopt met dansen.

Langzaam worden de pogingen tot dansen heftiger en frequenter, zodat Philippe, MarcO, Werner en Erwin er niet meer in slagen de dansers werkelijk stil te laten staan.

Dan trekken ze hun danser hard aan het haar.

De danser staat stil.

Ieder zegt een tekst.

Projectie: Uit.

Licht:  
Lampjes 19 t/m 23 uit,  
1 t/m 5 vol aan.

Geluid:  
De muziek valt weg.

Roberto: Neunzehnhundertachtundsiebzig, Kontakthof, Pina Bausch,  
Wuppertal Tanztheater, Wuppertal.  
Ingrid: Nineteenhundredforty-seven, Night Journey, Martha Graham,  
Martha Graham Dance Company, New York.  
Marc: Dixneufcentsoixante, Boléro, Maurice Béjart, Ballet du  
XXième siècle, Bruxelles.  
Dave: Nineteenhundredseventy-one, Accumulation, Trischa Brown,  
New York.

Het ritme wordt verder opgevoerd, ondersteund door de muziek en het licht.

De dansers bewegen nu alle vier continu en proberen degenen voor hen op allerlei manieren te passeren.

Ze vechten en trachten hun tegenstander tegen de grond te lopen, maar worden telkens aan hun haren weer teruggesleept, waarbij ze flarden van hun tekst uitschreeuwen.

Dan lukt het de dansers door te breken.

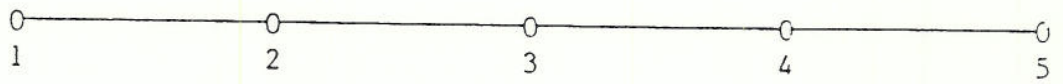
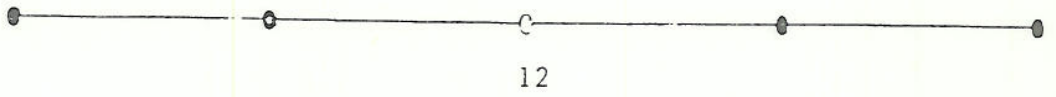
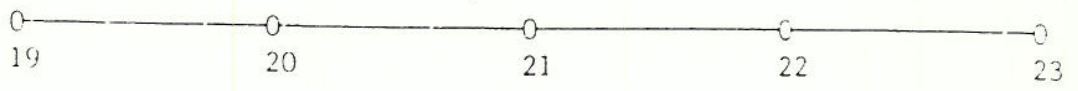
Ze rennen naar voren, waar ze heftig dansen langs de scèneband.

Philippe, MarcO, Werner en Erwin keren terug naar hun oude plaats, waar ze blijven staan in neutrale houding, rug zaal.

Geleidelijk verandert het dansen van toon: de energieuitbarsting maakt plaats voor een onderkoelde disco-stijl.

Plotseling draaien Philippe, MarcO, Werner en Erwin zich om, rennen naar hun danser en trekken zijn hoofd aan het haar naar achter.

De dansers staan stil.



Licht:  
Lampje 12 op.



Scène 12: ONDERVRAGING II, SCHEITIG UND TANZE !

Rekwisieten: Een kroon, een scepter, een slagersmes.

Kostumering: Philippe, MarcO, Werner, Erwin, Peter dragen het basiskostuum. Ingrid, Roberto, Marc en Dave dragen de spiegelpakken. Annemirl draagt het basiskostuum zonder vest.

Philippe, MarcO, Werner en Erwin staan met de dansers strak rechtop voor zich, in dezelfde afstandsverhoudingen als eerder onder lampjes 19 tot en met 23.

Ze houden de dansers vast aan het haar: Philippe en MarcO gebruiken de linkerhand, Werner en Erwin de rechter.

MarcO begint de ondervraging.

MarcO:     Nineteensixty!

Annemirl maakt, na ongeveer vijfenveertig minuten, nog steeds haar klassieke dansbewegingen.

Zij moet antwoorden.

Annemirl: Boléro, Maurice Béjart, Ballet du XXIème siècle,  
          Bruxelles.

Nu roept Erwin een jaartal. Als Annemirl geen of een onjuist antwoord geeft, rukt de ondervrager aan het haar van zijn danser.

Bijvoorbeeld:

Erwin:     Neunzehnhundertachtundsiebzig!

Annemirl: Kontakthof, Pina Bausch, Wuppertal Tanztheater, Wuppertal.

Werner:    Neunzehnhundertsiebenunddreissig!

Annemirl: Der grüne Tisch.

Werner trekt aan het haar van Marc.

Projectie: Licht:  
'Nightmare' lampjes 1 t/m 5 en 12 uit,  
van Füssli, kleur. 19 t/m 23 aan.

Fragment uit 'Electra'  
van Richard Strauss, Dresden 1911.

Geluid: Licht:  
Het orchestrale vervolg van Peters aria Disco-spots aan.  
uit 'Electra' van Strauss.

Geluid: Licht:  
Muziek uit. Lampjes 19, 20, 22 en 23 uit,  
21 wordt opgevoerd. Spots uit.

Philippe: Nineteenhundredfifty-one!  
 Annemirl: The Cage, Jérôme Robbins, American Ballet Theatre,  
 New York.  
 MarcO: Neunzehnhundertzweiunddreissig!  
 Annemirl: Der grüne Tisch, Kurt Jooss, das Ballett von Kurt Jooss,  
 Paris.  
 Erwin: Eightteenhundredninety-five!  
 Annemirl: Swanlake, Tsjaikovski, Marius Petipa and Lev Ivanov, Royal  
 Ballet Compagnie, Saint Petersburg.  
 Werner: Milleneufcenttreize!  
 Annemirl: Sacre du Printemps, Strawinsky, Nyinsky, Ballets Russes,  
 Paris.  
 Philippe: Milleneufcentvingthuit!  
 Annemirl: Apollon Musagète, Strawinsky, Balanchine, Ballets Russes,  
 Paris.  
 MarcO: Nineteenhundredseventy-six!  
 Annemirl: Push comes to shove, Twyla Tharp, American Ballet Theatre,  
 New York.  
 Erwin: Nineteenhundredseventy-one!  
 Annemirl: Accumulation, Trischa Brown, New York.

Van rechts komen Peter en Wim op. Wim is naakt en draagt scepter en kroon. Hij doet alsof hij een keizer is die op een rand moet balanceren.

Peter dwingt hem voor zich uit door hem met gestrekte arm het mes in de rug te duwen. Ter hoogte van lampjes 19 tot en met 23 lopen ze een aantal malen de scène over terwijl Peter zingt.

Peter: Schweig, und tanze.  
 Alle müssen herbei!  
 Hier schliesst euch an!  
 Ich trage die Last des Glückes,  
 und ich tanze vor euch her.  
 Wer glücklich ist wie wir,  
 dem ziemt nur eins:  
 schweigen und tanzen!

Peter zingt het fragment driemaal, waarbij zijn stem steeds luider wordt.

Op de laatste toon valt de muziek in.

Tegelijk duwen Philippe, MarcO, Werner en Erwin de dansers van scène, maar blijven ze bij hun haar vasthouden.

Ze laten de dansers langzaam om hun as draaien.

De dansers zetten een brede grijns op.

De spiegeltjes op hun vesten kaatsen het licht van de disco-spots het publiek in.

Achter hen dwingt Peter de keizer nog steeds voor zich uit over de scène. Als hij 'Orest, Orest' op de geluidsband hoort, geeft hij een extra duw met het mes en blijft staan.

De naakte keizer strompelt door tot onder lampje 21 en valt daar neer.

Hij laat zijn lichaam stuiptrekken op de maat van de muziek. Bij de laatste klap blijft hij stil liggen en doet alsof hij dood is.

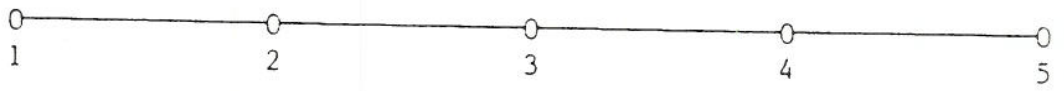
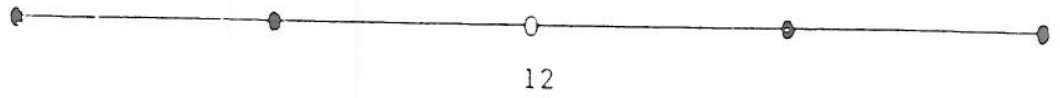
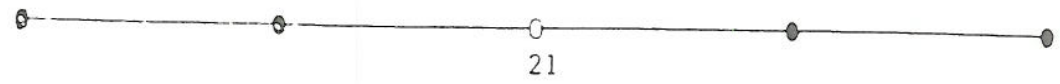
Op hetzelfde moment staan de dansers stil, richting zaal.

Projectie:  
Direkte wisseling.  
'La grande Odalisque' van Ingres,  
kleur.

Peter laat de gestrekte arm met het mes langzaam zakken en gaat rechts af.

Philippe, Marco, Werner en Erwin draaien de dansers naar zich toe en laten ze op scène klimmen.

Ze laten hun haar los en de dansers gaan af.



Licht:  
Lampje 12 op.

Licht:  
Lampje 12 uit,  
21 op.

Scène 13: SCHNABEL EN DE SCHEPPING

Rekwisieten: Een kroon, een scepter.

Kostumering: Philippe, MarcO, Erwin, Werner dragen het basiskostuum. Annemirl draagt het basiskostuum zonder vest. Els, Katinka, Marion en Ingrid dragen het basiskostuum zonder vest, schoenen en sokken.

Philippe, MarcO, Werner en Erwin blijven staan aan de rand van de scène, in neutrale houding, richting zaal.

Annemirl, in het midden, voert nu iets langer dan een uur haar klassieke dansbewegingen uit.

De spelers doen een stap achteruit en gaan zitten. Nadat ze het voldoende ontbloot hebben, begint ieder een lichaamsdeel te masseren. Van links naar rechts masseert Philippe de linkerarm, MarcO de linkerarm en -schouder, Werner de rechterarm en -schouder en Erwin de rechterarm. Annemirl maakt zachte huilgeluidjes.

Na enige tijd stoppen de spelers met masseren, kleden zich aan en staan simultaan recht.

Dan stopt Annemirl de dansbeweging.

Ze loopt, nog steeds snikkend, naar de naakte keizer, stapt over hem heen en draait zich langzaam om.

Knielend neemt ze de naakte keizer in haar armen en tilt hem van de grond. Ze staat recht, met gesloten voeten, onder lampje 21.

Ze kijkt naar de naakte keizer, dan voor zich, richting publiek.

Ze glimlacht.

Van links komen Els en Katinka op, en van rechts Marion en Ingrid. Ze gaan tegenover respectievelijk Philippe, MarcO, Werner en Erwin staan.

Ze doen alsof ze sterven: gelijktijdig draaien ze naar rechts, vallen op de knieën en grijpen naar de borst, terwijl ze hun gezicht vertrekken tot een grimas van pijn. Ze gaan op hun hakken zitten, laten zich naar achter vallen en liggen stil.

Na een moment buigen Philippe, MarcO, Werner en Erwin hun hoofd en kijken naar hen.

Ze zakken simultaan op hun linkerarm.

Projectie:  
Uit.

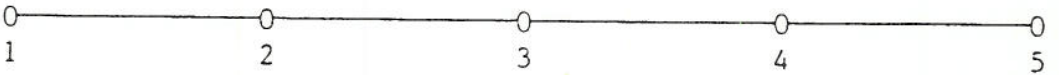
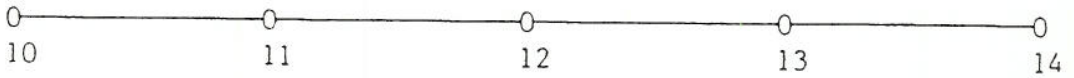
Licht:  
Lampje 21 uit.

Projectie:  
'Amor en Psyche'  
van Picot, zwart-wit.



Achter hen zet Annemarl de keizer voorzichtig op zijn voeten. Ze staan naar elkaar toegedraaid in een lichte omhelzing. Terwijl hun voeten bijna autonoom stap na stap naar achter doen, blijven ze elkaar zo lang mogelijk aanraken. Als hun handen net uiteen zijn, verstarren ze. Ze imiteren het detail van de handen uit 'De Schepping van Adam' van Michelangelo.

Aan de scenerand buigt Philippe zich voorover en geeft een afscheidskus. MarcO, Werner en Erwin doen een voor een hetzelfde. Op het ritme van de kussen gaan de danseres en de naakte keizer langzaam verder uiteen en af.



Licht:  
Lampjes 15 t/m 18 op.

Scène 14: HELDEN DRAGEN PRINSESJES

Rekwisieten: Twee kronen, vier witte emmertjes met zeepsop.

Kostumering: Philippe, MarcO, Werner, Erwin, Peter en Wim dragen het basiskostuum. Els, Katinka, Marion en Ingrid dragen het basiskostuum zonder vest, sokken en schoenen.

Traag komen Philippe, MarcO, Werner en Erwin recht uit hun knielende houding.

Met gebogen hoofd kijken ze naar hun prinsesje.

Ze wenden zich langzaam af naar achter, maar blijven zo lang mogelijk over hun schouder naar haar kijken.

Dan lopen ze in een tot normale pas versneld tempo in een rechte lijn tot onder lampjes 15 tot en met 18. Daar draaien ze zich richting zaal en blijven in neutrale houding staan.

Els, Katinka, Marion en Ingrid staan simultaan recht, lopen naar hun partner en springen in zijn armen.

Ze laten hun hoofd en armen afhangen, sluiten hun ogen en doen alsof ze dood zijn.

De helden kijken een moment naar het dode prinsesje in hun armen, dan richting publiek.

Simultaan dragen ze haar langzaam en plechtig naar de scènerand.

Daar zakken ze op hun linker knie en leggen het prinsesje teder en voorzichtig neer.

Ze blijven zo lang mogelijk over hun schouder naar haar kijken terwijl ze recht staan, draaien en naar hun plaats lopen.

Dit is de sequens: Helden dragen prinsesjes.

Els, Katinka, Marion en Ingrid staan simultaan recht, lopen naar hun partner, springen in zijn armen en doen alsof ze dood zijn.

Helden dragen prinsesjes.

Opnieuw dragen de helden de prinsesjes langzaam en plechtig naar voren, leggen ze neer aan de scènerand, nemen afscheid en keren op hun plaats terug.

Helden dragen prinsesjes.

Helden dragen prinsesjes.

Als de helden terugkeren op hun plaats, trekken ze simultaan hun vest uit en leggen het recht voor zich neer.



Als Els, Katinka, Marion en Ingrid naar hen toelopen, doen ze alsof ze prinsesjes zijn.

Ze trippelen naar hun held, terwijl ze bijvoorbeeld hun kapsel opduwen of hun nagels opwrijven.

Helden dragen prinsesjes.

Ondertussen komen van links Wim en van rechts Peter op. Ze lopen tot onder lampjes 10 en 14. Ze hebben ieder een kroon op het hoofd en dragen twee emmertjes met zeepsop, die ze links en rechts voor zich neerzetten.

Wim roept een zin. Peter zingt pianissimo het antwoord.

Wim: Ob ich nicht höre?

Peter: Ob ich die Musik nicht höre?

Sie kommt doch aus mir.

Die Tausende, die Fackeln tragen  
und deren Tritte, deren uferlose  
Myriaden Tritte, überall die Erde  
dumpf dröhnen machen.

Dit herhalen ze tot ze afgaan.

Helden dragen prinsesjes.

Helden dragen prinsesjes.

Helden dragen prinsesjes.

Elke keer als de helden terugkeren naar hun plaats onder lampjes 15 tot en met 18, trekken ze een kledingstuk uit; na het vest, hemd en das, dan broek en schoenen, dan de slip.

Alleen hun witte sokken houden de helden aan.

Peter en Wim gaan af.

Helden dragen prinsesjes.

Het afscheid blijft teder en traag, maar het naar voren dragen en neerleggen van de prinsesjes is geleidelijk aan versneld.

Ook is het tempo niet meer gelijk voor alle helden.

Helden dragen prinsesjes.

De prinsesjes wachten niet meer tot de helden op hun plaats zijn teruggekeerd.

Zodra ze aan de scènerand zijn neergelegd, springen ze recht en trippelen naar achter. Onder lampjes 15 tot en met 18 vleien ze zich neer en doen alsof ze dood zijn.

De helden kijken naar de scènerand en nemen afscheid.

Helden dragen prinsesjes.

Voor ze haar naar voren kunnen dragen, moeten de helden hun prinsesje eerst aan de grond tillen.

Helden dragen prinsesjes.

Helden dragen prinsesjes.

Tempo en wijze van dragen beginnen onderling sterk te verschillen naar mate de helden meer moeite krijgen met het tillen en dragen van de prinsesjes.

Ze tillen de prinsesjes bijvoorbeeld op bij hemdkraag en knieën, lopen snel naar de scènerand en laten ze op de grond zakken.

Daarna nemen ze de knielhouding aan.

De prinsesjes reageren op hun behandeling met bijvoorbeeld een aai of een kushandje.

Dan trippelen ze naar hun plaats en gaan liggen.

Helden dragen prinsesjes.

Geluid: Lampjes 15 t/m 18, 1 t/m 5 en 10 en 14  
'Whisper Me' gaan langzaam uit.  
langzaam uit.

Licht:

gaan langzaam uit.

Als de helden uitgeput raken, leggen ze de prinsesjes steeds verder van de scènerand af, terwijl de prinsesjes zelf steeds meer naar voren gaan liggen.

Het tempo van tillen en dragen versnelt nog meer.

De helden hijgen en zweten van inspanning.

Ze tillen de prinsesjes op bij hun haar en broekriem of sjoeren ze over hun schouder.

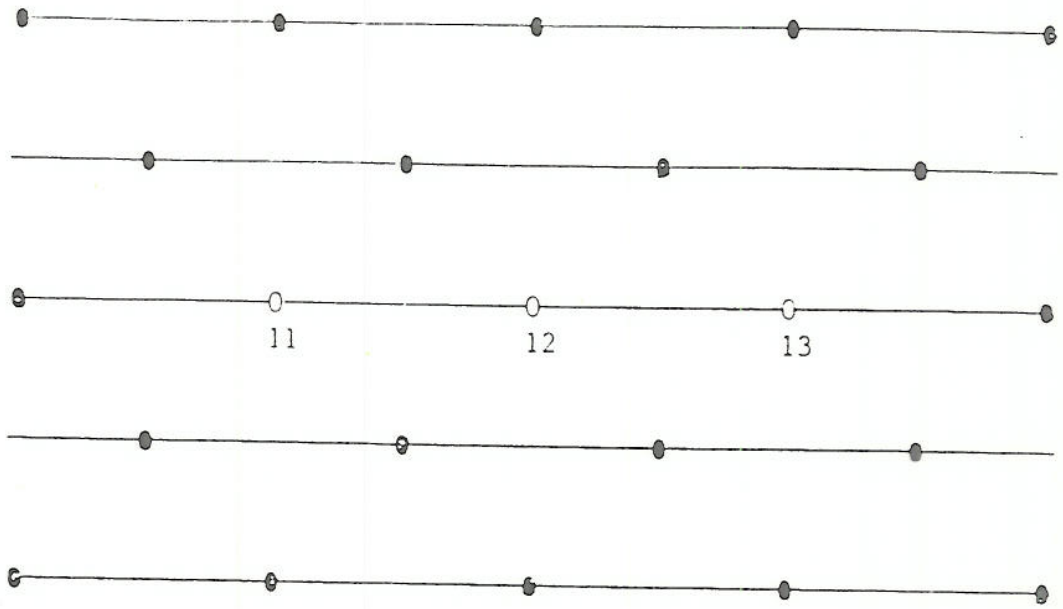
Dan sjoewen ze snel naar voren en laten de prinsesjes op scène ploffen.

De prinsesjes springen recht en trippelen kweek naar hun plaats.

Als ze alle vier onder lampjes 10 tot en met 14 liggen, nemen de helden afscheid van de scènerand, zodanig, dat het tempo voor alle vier weer gelijk is.

Ze lopen naar de prinsesjes en stappen over hen heen. Langzaam draaien ze zich richting publiek.

Met het dode prinsesje aan hun voeten blijven ze staan.



Projectie:  
'Allégorie de la Victoire'  
van LeNain,  
onderste helft, zwart-wit.

Projectie:  
Uit.



Scène 15: DE WASSERS

**Rekwisieten:** Vier witte emmertjes met zeepsop, vier basiskostuums minus de sokken.

**Kostumering:** Philippe, MarcO, Werner, Erwin dragen het basiskostuum. Els, Katinka, Marion en Ingrid dragen het basiskostuum zonder vest, sokken en schoenen.

De meisjes staan recht en pakken simultaan de emmertjes, Els en Katinka die van links, Marion en Ingrid die van rechts. Ze plaatsen ze voor hun held, lopen langs hem naar achter (Els en Katinka passeren links, Marion en Ingrid rechts) waar de in de vorige scène uitgetrokken kledingstukken liggen. Die rapen ze bij elkaar en gooien ze naar het hoofd van de helden. Dan gaan ze af, Els en Katinka links, Marion en Ingrid rechts.

Philippe, MarcO, Erwin en Werner komen langzaam in beweging en halen eventueel kledingstukken van hun hoofd. Ze trekken hun sokken uit en laten die een voor een in het emmertje zeepsop vallen. Dan gaan ze zitten, met het emmertje tussen de benen, en beginnen de sokken te wassen. Als ze schoon zijn worden de sokken gedroogd door het water eruit te slaan, of door ze als propellortjes rond te laten draaien. Daarna worden ze weer aangetrokken. De wassers staan recht en kleden zich verder aan. Terwijl ze gulpen dichtknopen, Jasse: omslaan en schoenveters strikken, hebben ze de volgende dialoog.

Licht:  
Lampjes 11, 12 en 13 doven langzaam,  
19 t/m 23 komen op.

Licht:  
Lampjes 19 t/m 23 doven langzaam.

Projectie:  
'Le Verrou' van Fragonard,  
kleur.

MarcO: Prometheus, Aischylos.  
 Philippe: Prometheus, Heiner Müller.  
 Erwin: Prometheus, Matthias Langhoff.  
 MarcO: Leonce und Lena.  
 Philippe: Neunzehnhundertneunundsiebzig.  
 Erwin: La Clemenza di Tito.  
 Werner: Prometheus, Aischylos, Heiner Müller, Matthias Langhoff.  
 Erwin: Prometheus, Manfred Karge.  
 Werner: La Clemenza di Tito, Wolfgang Amadeus Mozart, Karl-Ernst Hermann, Koninklijke Muntshouwborg, Brussel.  
 Erwin: Die Krönung Richard III, Hans Henny Jahnn, Leonhard Steckel, Klaus Volker, Bremen.  
 MarcO: Mister Death and Mrs. Free, Squat Theatre in Brügelmann House, Cologne.  
 Nineteeneighty-two.  
 Philippe: Negentieneentachtig.  
 MarcO: Nineteeneighty-two.  
 Philippe: Negentiénéentachtig!  
 Erwin: Neunzehnhunderteinundachtzig!  
 MarcO: Nineteeneighty-two?  
 Philippe: Negentiénéentachtig?  
 Werner: Milleneufcentquatre-vingtun.  
 MarcO: Nineteeneighty-one.  
 Philippe: Peer Gynt, Hendrik Ibsen, Patrice Chereau, Théâtre National Populaire, Villeurbanne.  
 Werner: A shorter shaggy dog animation.  
 Erwin: Lee Breuer.  
 MarcO: Mabou Mines.  
 Philippe: New York.  
 MarcO: Faust, Gertrude Stein, Richard Foreman, New York.  
 Erwin: Kafka.  
 MarcO: Mac Beth.  
 Philippe: Peer Gynt.  
 Erwin: Théâtre National de Strasbourg, dans l'Hôtel Moderne, Kafka.  
 MarcO: East-Berlin, Mac Beth.  
 Philippe: Peer Gynt, Théâtre National Populaire, Villeurbanne.  
 Werner: Gorki, Nachtsyl.

Halverwege het aankleden komt van links en rechts een rij van vijf spelers op die zich met de rug naar de zaal wenden, ter hoogte van lampjes 19 tot en met 23. Van links naar rechts zijn het Roberto, Paul, Katinka, Ingrid, Marion, Els, Marc, Annemirl, Dave en Wim.

Ze zijn naakt en nemen eigengekozen poses aan, die berusten op natuurlijke kijkhoudingen.  
 Als de dialoog is beëindigd, blijven de wassers volledig aangekleed (slip, sokken, broek, hemd, broekriem, das, vest, schoenen) in neutrale houding even staan.  
 Dan pakken ze het emmertje en gaan af, Philippe en MarcO naar links, Werner en Erwin naar rechts.

0 0 0 0 0  
19 20 21 22 23

• • • •

• • 12 • •

• • • •

• • • •

Geluid: Licht:  
Muziek fade-in. lampje 12 op.  
Fragment uit 'Penthesilea' van Othmar Schoeck.  
Geluid:  
Penthesilea-fragment uit.

Fragment uit 'Penthesilea',  
Othmar Schoeck, Dresden 1927.

Scène 16: KÜSSE UND BISSE UND KÜSSE UND BISSE

Rekwisieten: Namaak Louis XVI-stoeltje, twee lampedeers met snoer en trapschakelaar, twee papegaaien (Ara's).

Kostumering: Roberto, Paul, Katinka, Ingrid, Marion, Els, Marc, Annemirl, Dave en Wim zijn naakt. Peter, Philippe en MarcO dragen het basiskostuum.

Van links komt Peter op met een namaak Louis XVI-stoeltje, dat hij op het middelpunt van de scène plaatst. Hij gaat zitten en begint het Penthesilea-fragment te zingen, eerst met de geluidsband mee, dan alleen.

Peter:     Nicht? Küsst' ich nicht?  
              Zerrissen wirklich?  
              So war es ein Versehen.  
              Küsse, Bisse, das reimt sich,  
              und wer recht von Herzen liebt,  
              kann schon das eine für das andere greifen.

Na enige tijd herhaalt hij alleen de laatste regel.

Peter:     Kann schon das eine für das andere greifen.

Regelmatig gaat nu een speler van rechts en een van links simultaan af, totdat alleen Els en Marion over zijn.

Philippe en MarcO komen van links en rechts op.

Ze dragen ieder een lampedeer waarop een papegaai op stok zit. Die plaatsen ze links en rechts van Peter, ter hoogte van lampjes 6 tot en met 9.

Simultaan trappen ze de gloeilampen in de lampedeers aan. De schaduw van de papegaaien valt op de scène en op het projectiedoek.

Philippe en MarcO gaan af.

Els en Marion komen uit hun freeze.

Terwijl Els rechts af gaat, draait Marion zich om en loopt op Peter toe.

Ze gaat over zijn knieën liggen.

Peter blijft de laatste regel zingen, terwijl hij Marion net zo lang op haar poep slaat tot ze schreeuwt.

Projectie: Unt.

Marion: Millencufcentquatre-vingtdeux, C'est du Théâtre comme  
c'était à expecter et à prévoir, Jan Fabre, Théâtre  
Stalker, Bruxelles.

Peter stopt met slaan.

Beiden staan recht.

Na enige seconden gaan ze af, Marion links en Peter rechts.

Achter het dock zingt Peter nog drie maal de laatste regel.

Peter: Kann schon das eine für das andere greifen.

Op de scène blijven de papegaaien en het stoeltje achter.